

QVÆSTIO MEDICA.

MATVTINIS DISPV TATIONIBVS AGITANDA DIE IOVIS XIII.

Decembris M. Sulpitio Rigault Doctore Medico Moderatore.

Solutæ Singulorum Vomitus & sternutatio?

SINGVLTVS ventriculi ructus conuulsus, quo quæ in corpus proprium impacta sunt, excutere conatur, Symptomaticus, aut Morbificus, fundum aliquando, sic & os, illius acriter torquens, Effectrices habet caustres, Euidentes (sicut & conuulsio) inanitionem & repletionem, Antecedentem, humores acres, sanien medicamentosam, deprauatam corrupti cibi qualitatem; Coniunctam, intemperiem calidam, frigidam. Quippe ventriculus coctionis instrumentum, vt distributionis intestinum, non pro dignitate, sed pro vltus necessitate tali situ conformatus, dum superius eius orificium ad necessariam triplicis substantiæ effluentis reparationem perpetuâ cibi, potus, & aëris susceptione, exquisitissimo sensu præditum, defectus ingruentes suctus sensu primum, tum animali appetentia, fame, & siti doloribus aliquando separatis, præcinit. In eundem sensum mirabili sympathiâ Cor & Cerebrum trahit. Variis singulæ illius partes malis vexantur.

RIFICIVM superius appetentiæ sedem grauissima pleraque exercent. Primum, Immodicum aut penitus prostratum, aut deprauatum in qualitate aut quantitate alienâ solidorum humorumque delirium, Anorexia, Bulimos, Fames canina, Pica, Malacia, Sitis plerumque inextinguibilis, aliquando sine fame, vt fames sine siti. Deinde ab huius situ tentatur Cor syncope, Cardialgiâ, Dispnoâ; Cerebrum, Sopore, Caro, Comate, Catalepsi, Incubo, Epilepsia, Delirio, Melancholiâ, Paralysi, Conuulsione, Tremore, Rigore, Sternutatione. Hæc singula licet sede, specie, nomine, plerumque diuersa, his tamen quatuor concurrentibus aciora vel mitiora fiunt; affectu qui stomacho nocet, sensu partis acerrimo, neruorum arteriarumque imbecillitate, partis nobilis infirmitate. Euidentes causæ vniuersi corporis & partis alimentum luxurians aut eiusdem penuria. Antecedentes, sensus suctus deprauatio, amissio, suctus priuatio. Continentes, intemperies quauis & humor vitiosus, osculum aut tunicas ventriculi obsidens & obliniens. Suscipiens natura & ingenium affecti loci. Signa, similia & contrariorum appetitus virgens.

NEQVE fundus cibi potusque promptuarium, primæ coctionis officina suo circumseptus situ, grauium & periculosorum symptomatum impetu vacat. Huius solius actio est coctio seu Chylificatio à solâ formâ, in carnosiore melius quâ gracili, mutato (lebetis instar) calore, quatuor substantias, vt hepar, generare impotent, perfectas; non chilo sed sanguine alimentario nutritur. Coctio alimenti in qualitate à ventriculo cibum sibi assimilante alteratio frustratur, vitatur, impeditur. Apepsia, Dyspepsia, Bradypepsia, Ructus, Rugitus, Inflatione, Nausea, Singultus, Vomitus, Cholera, Dolores; quibus omnibus dum alteratrix facultas frustrata, aut læsione labefactata, aut externo quopiam errore impedita nec coquit, nec coquere tentat; nec eam (quam alias) ad ea quæ comeduntur & bibuntur, vt venæ ad alimentum quod in ventre digeritur, seruare potest proportionem. Vnde huius error ab illis emendari impotens, iisdem gradibus in cæteris coctionibus crudelibus & horrificis citat morbos, Leucas, Elephantiasis, Cancros, Gangrænâs, Phagedenas, Carbones, vlcera serpentina. Causa habet cum præcedentibus fere communes. Crudæ, vitiatæ, vel impeditæ coctionis effectrices sunt Plenitudo vtraque ad vires & ad vala, Assumptorum praua qualitas, intempertus vltus, incongruus ordo, excrementa vitiosa, vigilæ immodicæ, somnus exiguus. Præterea partium vicinarum vitium. Deinde vapores tetri eorumque intemperies ventriculum lancinantes, intestinorum compressio.

VTURI tamen prouida natura ne repletionem grauata, aut inanitione deserta, conuulsione & singultu langueret, intestina expultrice tantum, ventriculum omnibus validissimis facultatibus construxit; eique vacuationes (licet præter naturam, salutare tamen) Vomitus, Sternutationem, Tussim, Diarrhæam præparauit, quibus oppressa sese exoneraret & viam impeditæ, læsæ, aut frustratæ facultati moliretur. Vomitus est eorum quæ in ventriculi spatio sunt, facta sursum eiection. Illa qualis sit eiectionum notis se prodit. Ab hac bilis porracea, nigra, viridis, liuida, foetens, cruda, sanguinea, non mista, putrida, crassa, & conuulsio superueniens aut delirium, malum. Obæsis quàm gracilibus, arcto quàm patenti thoraci, imbecillo (vt & sternutatio) quam robusto abdomini, hyeme præsertim quàm æstate, periculosior. Ilei exitialis signum, vt ne in eiectionibus (si quæ injici queant) parcat. Nascitur aliquando ex vitio ab alijs sedibus eò consuente lecore, liene, mesenterio, intestinis, cerebro, pulmonibus. Salutaris verò quæ spontanea, quæ mista bile & pituita, quæ parca, quæ tenuis, in qua talia purgantur qualia oportet. Vomitus prænunciant inferioris labri motus conuulsus, capitis aut cordis dolor in non lethali febre, ante oculos imagines obscuræ, non conspicuæ, horror & inferiorum præcordiorum frigus.

STERNVTATIO est vehementissimus cerebri motus, quo per nares confertim actio spiritui sibi molesta nititur expellere. In hac expulsiōe natura neruis prelongis ceu manibus in thoracem porrectis vitatur; & quod tussis (quæ est vehemensissima efflatio qua spiritus actus vias suas obstruentia simul & celerissime foras propellit) excutere non potuit, vnico impetu ex pulmone & anterioribus cerebri ventriculis vehementissime per ossa Ethmoidea & per nares sonoro strepitu emitit. Fit vtraque à spiritu flatuoso sensibili, aliquando sensum fugiente, sincero, humoribus acribus, mordacibus misto. Pulmoni nocet; item verò muliebri & gracili abdomini. In febre tamen hypochondria dolorem, conuulsionem, Epilepsiam, Apoplexiam (sicut in Diarrhæa, Anorexia, Boulimo, pica, malacia, & cæteris Gulæ morbis vomitus) sublati aut imminuti noxijs humoribus morborum parentibus, sanat & aufert. A stillatione, sicut ab inanitione singultus & vomitus penitus insanabilis. Narcotics & victu analeptico non nihil iuuari potest.

Ergo Singulorum soluit vomitus & sternutatio.

D. DOCTORES DISPV TATVRI.

M. Anth. Quiquebœuf.
M. Jacobus D'Amboise.
M. Jac. Cousinor.

M. Petr. Seguin prof. Reg.
M. Johan. de Renou.
M. Petrus Pijarr.

M. Claud. Bazin.
M. Henricus Blacud.
M. Nicol. Ellain.

Harum positionum assertor ROMANVS IGNEVS Mondicerinus Ambianens. huius Academiæ Parisiensis Rector. Ann. 1601.